

Vuren met de FAL/MAG uit het groepsvoertuig YP-408

J. J. H. Kooiman

Kapitein der Infanterie

Gelijktijdige en maximale uitwerking van alle wapens, waarmee een pantserinfanteriegroep is uitgerust, kan in de meeste gevallen slechts worden bereikt tijdens het uitgestegen gevecht, maar ook tijdens het bereden optreden is de pantserinfanteriegroep in staat tot het afgeven van een grote hoeveelheid gericht vuur. En niet alleen met het boordwapen, ook met de FAL en MAG kan vanuit het groepsvoertuig worden gevuld. Bij voorkeur tijdens schiethaltes; als het moet ook rijdend!

In verband met het pantserinfanteristische optreden van groep en peloton verwijs ik naar de recent verschenen artikelen daarover van Kolonel Nortier (*Mil. Spect.* 139(1970)(7)304; (8)361, 386).

Het vuren met persoonlijk wapen vanuit het groepsvoertuig wordt niet of nauwelijks beoefend. Naar mijn mening is dit een tekortkoming in de opleiding van de pantserinfanterist. Oefenaanwijzingen op dit gebied ontbreken bij de KL. Oefenmogelijkheden zijn er echter wel, ofschoon beperkt in aantal. Op het schiet- en oefenterrein Sennelager bv. mag vanuit pantserinfanterievoertuigen met persoonlijk wapen worden geschoten (afb. 1).

Na een aldaar gehouden verkenning werd besloten met FAL en MAG uit het groepsvoertuig YP-408 te laten vuren.

Een oefenaanwijzing daarvoor was onontbeerlijk. Er werd er een samengesteld, gebaseerd op een sedert 1961 bij de Westduitse landstrijdkrachten in gebruik zijnd voorschrift: HdV 236/1 (Schiessausbildung für das Schiessen von Schützenpanzer). De oefenaanwijzing werd voorlopig goedgekeurd door C-1LK. Na de nodige vooroefening met losse munitie vond een proefneming met scherpe munitie plaats op een aantal schietbanen in Sennelager, op 31 augustus en 1 september jl. De proef werd een succes. Door tijdgebrek is de proefneming beperkt gebleven tot het groepsniveau.

De schietoefeningen in pelotons- en compagniesverband verschillen niet wezenlijk van groepschietoefeningen.

Een aantal conclusies, dat uit de proefnemingen

Afb. 1 Schiethouding „zittend vrije hand”

werd getrokken, is opgenomen aan het slot van dit artikel. De oefenaanwijzingen zijn te uitgebreid om hier volledig te worden opgenomen. Ik heb getracht de voornaamste punten ervan weer te geven.

Samenvatting van de oefenaanwijzing betreffende het vuren met FAL/MAG vanuit de YP-408

Algemeen

Het vuren met FAL/MAG vanuit de YP-408 (stilstaand en/of rijdend) verschilt niet wezenlijk van het vuren met deze wapens in een grondopstelling.

De schiethoudingen en de verschillende handelingen met het wapen moeten worden aangepast aan de beschikbare ruimte in het voertuig. Uit veiligheidsoverwegingen zullen in vredetijd beperkingen moeten worden opgelegd v.w.b. het laden/ontladen/bijladen bij gebruik van scherpe en van losse munitie.

Opbouw van de schietopleiding

Ten einde de schutter geleidelijk te laten wennen aan het schieten vanaf het voertuig, dient de schietopleiding te worden opgebouwd uit oefeningen die een steeds grotere moeilijkheidsgraad hebben. De schietopleiding is daartoe verdeeld in drie gedeelten.

1. In de eerste plaats het beoefenen van de

Afb. 2 Schiethouding „zittend opgelegd“

verschillende schiethoudingen met gebruikmaking van losse munitie. Deze houdingen zijn in de oefenaanwijzing nauwkeurig omschreven.

2. Vervolgens het schieten van individuele gevechtsschietoefeningen, die tot doel hebben in eenvoudige oefeningen het geleerde in praktijk te brengen met scherpe munitie vanaf zowel stilstaande als rijdende voertuigen (zie afb. 2 en tabel 1).¹

3. Ten slotte gevolgd door het schieten van groepsschietoefeningen, die tot doel hebben met alle daartoe geschikte wapens (boordwapen inbegrepen) door de groep te laten vuren, zowel vanaf het stilstaande, als vanaf het rijdende voertuig (bereden battle-run, zie tabel 2).

Gevechtsschietoefeningen uitgevoerd door de uitgestegen groep, moeten zoveel mogelijk worden gecombineerd met het vuren van het ondersteunende boordwapen. Aandacht moet worden besteed aan de wijze waarop de groepscommandant het vuur verdeelt en de vuurbevelen geeft.

Indien het vorenstaande voldoende wordt beheerst, kan worden overgegaan tot samenwer-

king van twee, en later meer, pantservoertuigen tijdens gevechtsschietoefeningen. De groepsoefeningen kunen op daartoe geschikte schietbanen worden besloten met pelotons- c.q. compagnies-oefeningen.

Men volg zoveel mogelijk het gestelde in de volgende voorschriften:

- VS 9-507 (Geweer 7.62 mm NAVO, FAL);
- VS 9-528 (Mitrailleur MAG 7.62 mm NAVO);
- VS 7-440/4 (Gevechtsexercitie Pantserinfanteriegroep en -peloton (wiel)).

Veiligheid en organisatie

De geldende bepalingen t.a.v. het gebruik van vuurwapens zijn eveneens van kracht bij het schieten vanuit pantservoertuigen.

Ten einde ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen, gelden in vreedstijd bovendien de volgende voorwaarden bij deelneming aan schietoefeningen vanuit pantservoertuigen.

- Tijdens de velddienst oefeningen dienen alle schiethoudingen en -handelingen met losse munitie te worden beoefend, als vooroefening voor het schieten met scherpe munitie.
- Goede instructie aan alle deelnemers inzake de veiligheidsmaatregelen en beperkende bepalingen t.a.v. het schieten uit pantservoertuigen, zo mogelijk vóór het vertrek naar de schietbaan.
- De wapens mogen in het voertuig slechts in „halfgeladen“ toestand worden vervoerd.
- De handeling „laden“ wordt aan het begin van de oefening uitgevoerd met de monding van de loop *buiten* het voertuig.
- Uitstijgen uit het rijdende voertuig is slechts toegestaan met ongeladen wapens.
- Bij schietoefeningen met de voertuigen in tactische formaties gelden beperkende bepalingen t.a.v. onderlinge afstanden en tussenruimten.
- De voertuigcommandant geeft met vastgestelde vlagsignalen aan in welke toestand zijn voertuig is (wapens geladen/ontladen, storing aan wapens c.q. voertuig enz.).
- De groepscommandant schiet niet. Hij geeft vuurbevelen en is belast met het toezicht over zijn groep v.w.b. de veiligheid en vuuruitwerking.
- De inzittenden van het pelotonscommandovoertuig vuren evenmin. In voorkomende gevallen kan wel met het boordwapen worden gevuurd.

¹ De overeenkomstige tabel voor MAG-schutters is niet opgenomen.

TABEL 1
Schietoefening met geweer FAL vanuit YP 408
(voor verklaring afkortingen: zie VS 9-507, aanhangsel II, punt 9)

Nr	Oef	Schijf	Afst. in m (±)	Aantal patr.	Houding	Eis	Bijzonderheden
FG 1	ihvu	borstschiif	100 m	5	snop zittend opgelegd	doel getroffen	Vuren vanuit stilstaande YP-408 met draaiende motor. Beide schiethoudingen moeten worden aangenomen. De vgc commandeert „laden“, „vuren“ en „ontladen“. Hij controleert nauwkeurig het ontladen. Er wordt over slechts één boordwand gevraagd. De YP-408 staat richting „10.00 uur“ t.o.v. de baanass. Slechts 1 schutter per vlg.
FG 2	svu op ogdln	Doel 1 1 rompschiif op 2 m afst 1 borstschiif (12 sec zichtbaar) Doel 2 1 rompschiif (2 x 6 sec zichtbaar)	200 m 200 m	5	vrij	doelen getroffen	Vgc geeft de deelnemende schutter(s) een waarnemingsopdracht. Laat schutter(s) laden. Laat vlg voorwaarts gaan naar vooraf verkende vuropstelling. Doel 1 gedurende 12 sec opklappen zodra vlg stopt. Schutter krijgt vuropdracht. Zodra valschijven van doel 1 zijn getroffen, doel 2 opklappen. Vgc geeft vuur vrij. Schutter neemt zelfstandig doel onder vuur. Vlg laat doorrijden zodra doel 2 getroffen. Direct daarna eindigt oef. Ontladen (controle). Twee of drie schutters per vlg over één boordwand tegelijkertijd toegestaan.
FG 3	svu op ogdln	Doel 1 1 rompschiif (10 sec zichtbaar) Doel 2 Als dl 1 Doel 3 2 borstschijven	150 m 100 m 50 m	2 mag à 10	vrij	doelen getroffen	Vlgc laat laden. Laat vlg uitgangspositie innemen. Geef korte opdracht, bv.: „Onze gp is tot hier opgerukt, boordwapen en MAG vuren (PM), geweschutters: vuur op voorkomende doelen.“ Geef ch opdracht voorwaarts te gaan in sprongen. Zodra vlg 1e keer stilstaat doel 1 laten opklappen. Procedure herhalen (doel 2). Nadat doel 2 is getroffen, geef vgc opdracht: vijand... uur — 50 m — stormen. Zodra het vlg rijdt, doel 3 opklappen. Doel 3 neer indien vlg tot 20 m is genaderd. Schutters moeten zelfstandig doelen onderkennen en onder vuur nemen. Stop vuren op 20 m van doel 3. Ontladen. Einde oef. Twee of drie schutters per vlg toegestaan.
FG 4	svu op ogdln	Doel 1 2 kop-schijven (2 x 10 sec zichtbaar) Doel 2 1 rompschiif 2 x 1 sec, daarna 5 sec zichtbaar Doel 3 2 à 3 borstschijven op rijdend onderstel (10 sec zichtbaar)	150 m 200 m 100 m	2 mag à 20	vrij	doelen getroffen	Vlgc laat laden. Laat vlg uitgangspositie innemen. Geef korte opdracht, bv.: „Onze gp treedt op als flankdekking voor pel. Brdwpn en MAG vuren op vluchtende vij (PM). Geweschutters: vuur op onderkende en lonende doelen“. Geef ch opdracht voorwaarts te gaan. Doel 1 opklappen als vlg op ca. 150 m stilstaat. Zodra doel getroffen: vlg weer voorwaarts. Doelen 2 en 3 opklappen terwijl vlg rijdt (afst. ca. 200 en 100 m). Indien schutters doelen niet onderkennen wijst vgc ze aan. Rijdend vuren. Snelheid vlg 10 à 15 km/h. Stop vuren op 20 m voor doel 3. Ontladen. Einde oef. Twee of drie schutters per vlg toegestaan.

TABEL 2
Gevechtsschietoefeningen voor de ingestegen painfgp

1. Algemeen

Onderstaande tabel is een voorbeeld van een gevechtsschietoefening voor een ingestegen painfgp.

De oefening is afgestemd op een der schietbanen in Sennelager.

De in de beschrijving van de baan voorkomende gevechtsmomenten zijn vrijblijvend. Zij kunnen naar behoefte worden gewzigd, mits de veiligheidsbepalingen worden nagevolgd.

2. Aanwijzingen voor de oefenleider

Uitgegaan is van de omstandigheden, die zich kunnen voordoen na inbraak en bij het doordringen in een vijandelijke stelling.

Voor de te oefenen groep wordt deze kennis van belang geacht. Het op het juiste tijdstip „opkomen” van het doel moet nauwkeurig zijn geregeld.

De baancommandant zorgt voor de aanwezigheid van een oefenleider bij de gpc in het vtg. Deze oefenleider treedt op als „pc” voor de desbetreffende gpc.

3. Munitie

Per FAL: 2 patroonhouders à 20 patronen.

Per MAG: 300 patronen.

Per mitr .50: 250 patronen.

4. Schijven

Indien geen Nederlandse schijven beschikbaar zijn, gebruik men overeenkomstige buitenlandse schijven.

Groepsgevechtsschietoefening vanuit YP-408

Nr	Situatie	Handelingen gpc	Opmerkingen
—	Zie blauwdruk baan . . . Bij aanvang oef bevindt de gp zich . . . De gp gaat in de av in pelverband en bevindt zich op de re flank van het pel (PM).	Gevechtssklaar maken enz. Gp inlichten Vtg laten opstellen op betonplaat 1. Wapens laden, seinvlag plaatsen, oefenleider inlichten.	Schiethoek tussen KH 3200 en KH 2000. Oefleider let bij alle handelingen scherp op gp en gpc.
1	Oefleider geeft opdracht voor innemen vuuropstelling.	Co's voor chauffeur. Wnr opdracht voor gp.	
2	Vtgschijven laten bewegen, gpc opdracht geven doelen met boordwapen onder vuur te nemen.	Vuurbevel, correcties. Gereedmaken voor voorwaarts gaan en bevelen daartoe.	Vtgschijven stellen in deze oef ongepantserde doelen voor. Stoppen na enkele vuurstoten.
3	Als vtg 1A heeft bereikt schijven 1 t/m 9 oplappen.	Vtg gaat voorwaarts rg 1B. Laat schutters aan li zijde vtg schijven 1 t/m 9 onder vuur nemen tijdens een te commanderen schiethalte.	
4	Zodra na de vorige situatie het vtg weer gaat rijden schijven 10 t/m 29 op. Rijdende vtgschijven van doel 30 t/m 32 bewegen.	Laat met brdwpn vtgschijf (= dummyvau) onder vuur nemen en met schutters aan li zijde vtg de doelen 10 t/m 29 naar keuze rijdend of in schiethalte vuren.	Zodra vtg 2 heeft bereikt geeft oefleider bevel „Stop-stop-stop”.
5	Oefleider geeft opdracht te verplaatsen rg 3 zonder te vuren (om veiligheidsredenen).	Verplaatst vtg naar 3.	
6	Oefleider laat doelen 30 t/m 43 opkomen en geeft gpc opdracht over re boordwand vij onder vuur te nemen.	Leidt vuur over re boordwand, incl. boordwapen, op doelen 30 t/m 43.	Zodra vtg 4 heeft bereikt geeft oefleider bevel „Stop-stop-stop”, gevolgd door bevel „ontladen”.
7	Oefleider contr. wapens, laat rode vlag door groene vervangen, geeft „einde oef”, laat vtg via 5 terugrijden naar uitgangpositie, bespreekt aldaar resultaten.		
8		Commandeert wapenonderhoud, laat hulzen inleveren.	

Afb. 3 Schiethouding MAG-schutter, staand op de bodem

Afb. 4 Linkse schutter in een houding die kan worden gebruikt tegen een doel vlak naast het voertuig

— Bij oefeningen met scherpe munitie mogen alleen ervaren chauffeurs worden ingezet (bij voorkeur TS'n).

— Vermijd achteruitrijden. Verken moeilijk begaanbaar terrein vooraf met de chauffeur. Een „droog oefening” kan nuttig zijn.

— De route waarlangs het pantser voertuig moet verplaatsen dient duidelijk te worden gemarkeerd, zodat geen misverstand kan ontstaan.

— Na elke serie moet aan de schutters worden meegedeeld of al dan niet werd voldaan aan de eisen t.a.v.: a. oefeningsverloop, b. optreden van schutters/bemanningen, en c. behaalde resultaten.

— Aan de chauffeur moet worden meegedeeld of zijn optreden voldeed aan de hem gegeven opdracht.

Slotopmerkingen

Ik besluit dit artikel met een aantal bevindingen en opmerkingen die van belang kunnen zijn bij het oefenen of bij het scheppen van de gelegenheid daarvoor.

— Op korte termijn zou een aantal schietbanen in Nederland moeten worden aangepast aan het schieten met het persoonlijk wapen uit groepsvoertuigen. Zolang de aanleg of aanpassing van die schietbanen niet is verwezenlijkt, zou de beschikbare capaciteit van terreinen in West-Duitsland en in België kunnen worden benut.

De zittende schiethouding in het voertuig is zeer ongemakkelijk. Deze houding kan slechts worden aangenomen indien zich niet meer dan 3 à 4 personen in het groepscompartiment bevinden. In plaats daarvan wordt de staande schiethouding aanbevolen (afb. 3 en 4).

De voorgeschreven plaats en sector voor de lich-

te mitrailleur MAG (5 tot 7 uur volgens de horizontale-klokmethode) betekenen voor de groepscommandant een ernstige beperking bij het bepalen van de inzet van zijn middelen. Ik ben van mening dat hij de vrijheid moet hebben om in voorkomende gevallen de MAG-schutter in te zetten in een meer voorwaartse sector, om aldus maximaal vuur te kunnen uitbrengen op lonende doelen. Aanbevolen wordt VS 7-440/4 dienovereenkomstig te wijzigen. Een probleem was het vinden van een goede ondersteuning voor de MAG. Als provisorische oplossing werd een gevulde zandzak op het achterdek van de YP-408 gebruikt. Aanbevolen wordt het ontwikkelen van een hulpaffuit. Deze hulpaffuit zal op eenvoudige wijze op verschillende plaatsen aan het voertuig moeten kunnen worden bevestigd en afgenomen. Bij 13 Painfbat zijn enkele pogingen in die richting gedaan. De resultaten waren zodanig veelbelovend, dat deze beproevingen bij 42 Painfbg werden voortgezet.

Alle schutters moeten voorkomen dat de inzitenden worden getroffen door uitgeworpen hulzen.

De geschatte percentages treffers bij de tot nu toe geschoten oefeningen zijn aldus:

— bij rijdend vuren: ca. 10% directe treffers, en vele bijna-treffers met groot neutraliserend effect;

— bij schiethaltes: ca. 50 à 75% treffers.

Er werd alleen bij daglicht geschoten.

Niet in beschouwing genomen werd een aantal, op zich zelf geenszins minder belangrijke, onderwerpen zoals het van/uit de YP-408 werpen van handgranaten, het afvuren en het juiste gebruik van de rookgranaatwerpers, het afvuren van LAW's.